

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Integrovaná střední škola, Hodonín, Lipová alej 21

Lipová alej 21, 695 03 Hodonín

Identifikátor školy: 600 171 086

Termín konání komplexní inspekce: 4. – 5. duben a 8. – 9. duben 2002

Čj.	126 58/02-5092
Signatura	kl7gv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Ministerstvo strojírenství a elektrotechniky ČR zřídilo dnem 1. ledna 1991 Střední odborné učiliště Hodonín jako příspěvkovou organizaci, a to na dobu neurčitou. Dnem 1. září 1994 přešla zřizovatelská funkce na Ministerstvo hospodářství ČR a Rozhodnutím č. 51/25 ministra hospodářství ČR byl změněn název příspěvkové organizace na integrovanou střední školu (dále jen ISS). Od 1. listopadu 1996 bylo zřizovatelem zařízení Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a od 1. července 2001 školu zřizuje Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno. V rámci doplňkové činnosti škola zajišťuje hostinskou a ubytovací činnost, pronájem nebytových prostor, svářečskou školu, broušení a leštění kovů.

Odloučená pracoviště školy:

1. Dílny praktického vyučování SOU a SOŠ - Anenská 7/405, 695 01 Hodonín
2. Domov mládeže - Červené domky 3702, 695 03 Hodonín

Škola sdružuje:

1. Střední odborné učiliště s kapacitou 466 žáků, které k 30. září 2001 vykazalo celkem 380 žáků v 18 třídách.
2. Střední odbornou školu s kapacitou 210 žáků, která k 30. září 2001 vykazala 129 žáků v 5 třídách.
3. Domov mládeže s kapacitou 120 lůžek, který k 15. říjnu 2001 vykazal celkem 99 žáků, z toho 66 z jiných škol.
4. Centrální kuchyň s kapacitou 650 jídel, která k 8. listopadu 2001 vykazala celkem 303 strážníků, z toho 193 žáků a 110 dospělých osob (76 pracovníků škol a 34 ostatních strážníků).

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu, průběh, výsledky a podmínky vzdělávání v teoretickém i praktickém vyučování. Hodnocení vychází z hospitací, kontroly povinné dokumentace, kontrol plnění učebních plánů a osnov. Kvalita, průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, metod a forem výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace. Inspekční činnost byla realizována na střední odborné škole, středním odborném učilišti a na domově mládeže.

Plánování a příprava výuky v teoretickém a praktickém vyučování

Dotace hodin sledovaných předmětů odpovídaly schváleným učebním dokumentům učebního nebo studijního oboru s výjimkou druhého ročníku studijního oboru 23-45-L/002 Mechanik seřizovač. Ve školním roce 2001/02 není v tomto ročníku vyučován předmět fyzika, což je v rozporu se schválenými učebními dokumenty. Kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky zajišťují tematické plány, které respektují učební osnovy jednotlivých předmětů. Učitelé cizích jazyků plány zpracovali podle používaných učebnic a v souladu s učebními osnovami je doplňují o témata, která nejsou v učebnicích obsažena. V tematických plánech pro fyziku a chemii nejsou zařazeny laboratorní práce žáků. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že dosud nebyly realizovány. Zcela formální jsou tematické plány pro výuku fyziky třídy 2. Ta

a 2.OD, neboť zápisy v třídních knihách nekorespondují v některých případech s plánovanými dotacemi hodin a nebyly odučeny některé v plánu uvedené tematické celky (např. modely struktur látek různých skupenství). Osnovami předepsané laboratorní práce či praktická cvičení v některých odborných předmětech jsou vzhledem k materiálním podmínkám školy plánovány pouze formou demonstračních nikoli žákovských pokusů, praktické dovednosti tak žáci procvičují až v odborném výcviku. Stanovené výukové cíle byly reálné, korespondovaly s příslušnými učebními osnovami, většinou reflektovaly úroveň vědomostí žáků a respektovaly aktuální složení třídy. V průběhu hospitací byly většinou plněny. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla pečlivá a svědomitá. V hospitovaných hodinách českého jazyka a literatury však nebyla vždy dostatečně zaměřena na nové pojetí výuky předmětu a zejména v hodinách literatury upřednostňovala faktografii. Činnost učitelů je koordinována v rámci předmětových komisí. Formy práce i četnost schůzek jednotlivých komisí jsou rozdílné. Škola nabízí žákům volitelné předměty konverzace v německém jazyce a konverzace v anglickém jazyce.

Pro odborný výcvik a odbornou praxi vyučující zpracovali pro jednotlivé obory a ročníky tematické plány v návaznosti na učební osnovy tak, aby byla zajištěna koordinace praktické a teoretické výuky. Mistři odborného výcviku i učitelé praxe si zpracovávají individuální týdenní plány činnosti, jejich plnění pravidelně vyhodnocují, vzájemně konzultují a podle potřeby upravují s ohledem na absenci žáků a jejich individuální rozvoj.

Plánování a příprava výuky sledovaných předmětů byly přes výše uvedené dílčí nedostatky na velmi dobré, v přírodovědných předmětech na průměrné úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v teoretickém vzdělávání

Odborné předměty (výpočetní technika, aplikovaná výpočetní technika, práce s osobním počítačem, základy automatizace)

Výuku sledovaných předmětů zajišťují tři učitelé. Legislativou požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost mají dva z nich, třetí učitel předmětu základy automatizace nespĺňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Pro výuku těchto odborných předmětů škola využívá dvou odborných učeben, z nichž jedna je vybavena počítači standardní úrovně, druhá je po této stránce nevyhovující. Používaný software byl sice pořízen v souladu s autorskými právy, ale je převážně zastaralý. Škola je připojena na internet, jehož využití brání nedostatečné technické vybavení učeben. Psychohygienické zásady byly v průběhu hospitovaných hodin většinou dodržovány, tempo výuky bylo z hlediska věku žáků, jejich schopností a obsahu učiva optimální.

Verbální aktivity učitelů byly většinou orientovány na praktickou obsluhu počítačů. Žáci uměli dle přesného slovního návodu obsluhovat počítače a využívat vlastností probíraného softwaru, který v případě hůře vybavené učebny byl pro potřeby výuky nedostačující. Hodiny realizované v této učebně měly i po stránce organizace a volby metod práce nízkou úroveň. Ve ostatních hodinách, přestože byly vedeny klasickými metodami, byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. V rámci rozvoje klíčových dovedností byli žáci vedeni k prohlubování komunikativních dovedností. V předmětu základy automatizace byla zaznamenána názorná výuka s ukázkami možností aplikace získaných poznatků v praxi.

V převážné části sledované výuky byli žáci vhodně motivováni, pracovali se zájmem a v případě potřeby jim byla průběžně poskytována rada a pomoc. U chybného postupu však byla jen ojediněle situace analyzována a řešení vhodným způsobem nasměrováno. V hodinách, které probíhaly v technicky nedostatečně vybavené učebně žáci nebyli motivováni vůbec. Hodnocení žáků, pokud proběhlo, bylo pozitivní. Klasifikace znalostí

a dovedností realizována nebyla.

Žáci respektovali stanovená pravidla jednání a pokyny učitelů, příznivá pracovní atmosféra napomáhala plnění stanovených cílů. Komunikace a interakce mezi žáky navzájem zaznamenána nebyla. Rovněž prostor pro systematický rozvoj komunikativních schopností žáků byl ve shlédnutých hodinách značně omezen. Většina vyučujících dbala na věcnou a jazykovou správnost verbálního projevu žáků.

Personální a psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré, materiální podmínky průměrné. Organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly rovněž průměrné. Průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech byly celkově na průměrné úrovni.

Odborné předměty (materiály, nauka o materiálu, technologie, zdravotvída)

Sledované odborné předměty vyučuje pět učitelek. Podmínky odborné i pedagogické způsobilosti stanovené právními předpisy splňuje jedna vyučující. Jedna učitelka nesplňuje podmínky odborné způsobilosti a tři učitelky nesplňují podmínky ani odborné, ani pedagogické způsobilosti. I když personální podmínky pro výuku výše uvedených odborných předmětů nejsou z hlediska právních předpisů příznivé, ve sledovaných hodinách se absence odborné či pedagogické způsobilosti výrazněji neprojevila. Chybějící vzdělání si v současné době doplňuje jedna z vyučujících vysokoškolským studiem, poznatky ze seminářů a odborných kurzů pozitivně ovlivnily především odbornou stránku výuky. Výuka byla realizována v kmenových učebnách vytvářejících estetické a většinou i motivující prostředí pro výuku předmětu. Pomůcky a názorný materiál si vyučující převážně zajišťují sami, často ve spolupráci se žáky. Odborné časopisy a odborná literatura jsou žákům i učitelům k dispozici, ve sledovaných hodinách byly účelně využívány. S učebnicemi se v žádné ze sledovaných hodin se s nimi nepracovalo. Většina učitelů žákům připravuje pomocné učební texty se zřetelem na nové trendy v oboru. Celkové materiální vybavení školy pro výuku těchto odborných předmětů je však průměrné. Psychohygienické podmínky výuky byly převážně velmi dobré, ojediněle byly negativně ovlivněny strukturou hodiny, v níž převládaly jednotvárné činnosti bez zřetele na únavu žáků.

Organizace, metody a formy výuky byly vhodně voleny podle stanoveného cíle, jeho naplnění bylo v závěru většiny hodin ověřováno. I když byly zařazovány zejména frontální metody a formy práce, individuální přístup umožňoval žákům zapojení do procesu výuky podle jejich schopností. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Kladením otázek v průběhu výkladu, zařazováním problémových situací bylo rozvíjeno logické myšlení žáků. Výklad se opíral o názorné pomůcky, ukázky materiálů, vzorníky látek a modely, podle nichž žáci popisovali a hodnotili, hledali a navrhovali optimální řešení. Učitelé často využívali pomocné texty a schémata s využitím katalogů a odborných časopisů, seznamovali žáky s novinkami a moderními technologiemi v oboru. Žáci měli dostatek času na pochopení učiva, které bylo vždy procvičováno v rámci mezipředmětových vztahů a širších souvislostí. V menší části sledovaných hodin byli žáci vedeni k samostatnému pořizování poznámek. Vzhledem k absenci učebnic bylo ve většině hodin učivo diktováno.

Účinná vstupní motivace byla využívána, průběžná motivace se opírala o důsledné uplatňování vlastních zkušeností žáků z odborného výcviku či každodenního života. Nové učivo navazovalo na znalosti žáků prověřené formou orientačního i individuálního opakování. Při ověřování znalostí žáků nebyly vyžadovány pouze encyklopedické znalosti a paměťové zvládnutí učiva, ale i schopnosti poznatky aplikovat v modelových a poznávacích situacích. Hodnocení výkonů žáků mělo pozitivní charakter, v menší části sledované výuky byli žáci vedeni i k sebehodnocení.

Oboustranně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky příznivě ovlivňovaly pracovní atmosféru sledovaných hodin. Žáci ochotně plnili pokyny učitelů. Osobnost žáka byla respektována. Učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků, kteří diskutovali a převážná většina z nich se aktivně zapojovala do procesu a jevila zájem o předmět. Prostřednictvím žákovských projektů realizovaných ve druhém ročníku oboru kadeřník jsou cíleně a systematicky rozvíjeny klíčové dovednosti žáků stanovené v profilu absolventa. Ve vhodně koncipovaném projektu prokázali žáci schopnost týmové práce, dovednost řešit problémové situace, vyhledávat a zpracovávat informace a aktivně je využívat v mezipředmětových vztazích.

Personální podmínky výuky byly průměrné. Materiální zabezpečení sledovaných hodin bylo velmi dobré, avšak celkové materiální vybavení školy pro výuku těchto odborných předmětů je průměrné. Psychohygienické podmínky byly na velmi dobré úrovni. Organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly rovněž velmi dobré. Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných odborných předmětech byly celkově velmi dobré.

Odborné předměty (marketing, technické kreslení, odborné kreslení, korespondence, ekonomika a organizace)

Všichni vyučující zajišťující výuku těchto odborných předmětů splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnými právními předpisy. Jejich další vzdělávání formou kurzů a školení však probíhá jen sporadicky. Hospitované hodiny probíhaly v kmenových učebnách a odborné učebně pro výpočetní techniku, které byly vhodně a účelně vybaveny zachovalým nábytkem. Podnětnost prostředí byla na nižší úrovni. Modernizace učebních pomůcek probíhá pozvolna. Didaktická technika nebyla v žádné hodině použita. Učebna výpočetní techniky je svým technickým i programovým vybavením již zastaralá. Psychohygienické zásady byly vyučujícími většinou respektovány. Menší důraz byl kladen na relaxaci žáků. V některých hodinách měly použité metody práce poněkud monotónní charakter.

V hodinách učitelé volili metody a formy práce s ohledem na věk žáků a zaměření oboru. Výběr učiva odpovídal možnostem žáků. Převažovaly frontální metody práce, které žáky dostatečně neaktivizovaly a neumožňovaly zapojení všech jednotlivců do činností ve třídě. Efektivnější bylo využití rozhovoru, diskuse, či prvků projektové výuky. Učebnice a další učební texty byly využívány účelně, didaktická technika do výuky zapojena nebyla. Při práci měli žáci dostatek prostoru pro samostatné učení, mohli pracovat vlastním tempem a vyjadřovat své názory. V předmětech technického a odborného kreslení žáci vymýšleli alternativní způsoby řešení, samostatně popisovali postupy konstrukcí, prováděli základní rýsovací úkony. V ekonomických předmětech se dobře orientovali v podnikatelském prostředí, v rámci projektového vyučování prezentovali své projekty, hodnotili je, formulovali jejich přednosti a nedostatky. Zvláště ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k praktickému řešení problémů. Kooperativní techniky učení nebyly použity.

Probírané učivo mělo ve všech hospitovaných hodinách velmi úzký vztah k praktickým zkušenostem žáků, a proto se dařilo žáky vhodně motivovat v úvodu hodin i v jejich průběhu. Mezipředmětové vztahy byly rozvíjeny zvláště v rámci projektového vyučování. Vyučující učivo průběžně aktualizovali, využívali motivačních výzev. Osvojení učiva bylo ověřováno frontálním i individuálním zkoušením. Kladené otázky byly více zaměřeny na pamětní osvojení učiva, aktuální příklady ze života regionu byly uváděny vzácně. Při individuálním zkoušení žáků se vždy nedařilo zapojit žáky ostatní. Hodnocení výkonů žáků bylo přiměřené a objektivní. Všichni vyučující poskytovali žákům průběžně pomoc při řešení úkolů a zpracování technických výkresů. Vedení žáků k sebehodnocení bylo zaznamenáno pouze

v jedné hodině. Závěrečnému zhodnocení hodin byl poskytnut menší prostor.

Výuka probíhala v prostředí vzájemné spolupráce, důvěry a úcty. Učitelé rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků, vyžadovali souvislé odpovědi. Ve vyšších ročnících žáci dokázali obhajovat svůj názor, polemizovat a diskutovat, avšak pouze při komunikaci s učitelem. Komunikace mezi žáky navzájem rozvíjena nebyla. Verbální projev učitelů byl na velmi dobré úrovni, podněcoval žáky k aktivitě. Vztah žáků k hospitovaným předmětům byl kladný, jejich chování bylo bezproblémové.

Podmínky výuky byly celkově průměrné. Organizace, formy a použité metody práce, motivace a hodnocení i interakce a komunikace byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech marketing, technické kreslení, odborné kreslení, korespondence, ekonomika a organizace byly celkově velmi dobré.

Odborné předměty (konstrukce a modelování oděvů, oděvní technologie, strojnictví a automatizace)

Předmětům vyučují tři učitelky, dvě bez vysokoškolského vzdělání a jedna nemá doplněné vysokoškolské vzdělání příslušným pedagogickým. Tato skutečnost neměla na kvalitu výuky podstatný vliv. Výuka probíhala v kmenových třídách, jejichž vybavení bylo na průměrné úrovni. Materiální zázemí pro výuku těchto odborných předmětů tvoří převážně svépomocí vyrobené učební pomůcky. Zařazení vyučovacích hodin do rozvrhu a samotný průběh vzdělávání žáků ve sledovaných předmětech většinou respektovaly psychohygienické požadavky.

Ve sledovaných hodinách převládaly tradiční výukové metody - výklad a řízený rozhovor. Výuka byla vedena výhradně frontálním způsobem. Vyučující se často individuálně věnovaly slabším žákům. Takto vzniklý prostor však pro aktivní učení využívali pouze aktivní jedinci, ostatní žáci nečinně přihlíželi. Menší pozornost byla věnována získání zpětné vazby o míře osvojení probíraného učiva všemi žáky. Kontrolní otázky byly kladeny adresně, závěrečné shrnutí učiva bylo pro nedostatek času většinou provedeno učitelkami nebo zcela vynecháno. Pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné, učivo bylo interpretováno věcně správně.

Učitelky žáky motivovaly seznámením s plánovaným průběhem hodiny, k aktivitě žáky často motivovalo i probírané téma. Průběžná motivace se opírala o důsledné uplatňování vlastních zkušeností žáků z odborného výcviku či denního života a o praktické zkušenosti učitelek získané víceletou praxí mimo školství. Klasifikované zkoušení jednotlivců, zařazené v úvodní části hodin, prokázalo velmi dobré znalosti žáků. Jejich klasifikace byla objektivní, ale ne příliš výstižně zdůvodněná. Zkoušení bylo více orientováno na pamětní zvládnutí učiva, méně na prověření schopnosti žáků osvojené poznatky aplikovat.

V průběhu výkladu nového učiva měli žáci dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Této možnosti využili pouze aktivnějších z nich. Odpovědi žáků na dotazy učitelek byly často jednoslovné a kusé. Verbální i neverbální projev učitelek měl velmi dobrou úroveň. Veškerou hospitovanou výuku provázela příznivá pracovní atmosféra, k nežádoucím projevům v chování žáků nedocházelo.

Personální zabezpečení výuky, s ohledem na podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou vyhláškou, bylo pouze vyhovující, materiální podmínky, metody a formy výuky těchto odborných předmětů byly na průměrné úrovni. Psychohygienické podmínky byly velmi dobré, stejně jako motivace a hodnocení a interakce a komunikace. Kvalita výuky výše uvedených odborných předmětů z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání byla celkově velmi dobrá.

Matematika

Učitelky zajišťující výuku matematiky splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti dle platných právních předpisů.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které byly prostorné a vybavené převážně opotřebovaným nábytkem. V žádné učebně, ve které hospitované hodiny matematiky probíhaly, nebyly nástěnné obrazy s matematickou tematikou a ačkoliv to volný prostor stěn nabízel ani práce žáků. Vybavenost školy učebními pomůckami pro matematiku je na průměrné úrovni. Modernizace pomůcek je realizována velmi pomalu. Ve sledovaných hodinách vyučující použily veškeré dostupné učební pomůcky související s danou tematikou. Didaktická technika byla využita promyšleně a efektivně, výpočetní technika použita nebyla. Psychohygienické zásady byly respektovány, pouze na relaxaci žáků byl kladen menší důraz.

Struktura hospitovaných hodin korespondovala s věkem žáků i se stanovenými cíli. Práce žáků byla řízena jasnými a srozumitelnými pokyny vyučujících. V úvodu všech hodin provedly učitelky opakování probraného učiva. Stěžejní metodou práce byla frontální metoda obohacená o rozhovor, diskusi, samostatnou práci či řešení problémových úkolů. Nedařilo se vždy zapojit do prováděných činností všechny žáky a poskytnout všem možnost úspěšného uplatnění. Žákům se specifickými poruchami učení byla ze strany vyučujících věnována individuální pozornost. Při vyvozování nového učiva žáci popisovali průběh grafů funkcí, vymezovali společné a rozdílné vlastnosti. Při řešení lineárních rovnic společně srovnávali odlišnosti řešení rovnic a nerovnic, prokazovali základní dovednosti v rýsování. Méně zběhlí byli v práci s intervaly. Při sestavování grafů funkcí byly vhodně začleněny kooperativní techniky učení. V geometrii byl důraz kladen na rozvoj představivosti, přesnosti matematických zápisů a průběžné opakování geometrických pojmů. Rozvoji logického myšlení napomohla vhodně začleněná úloha z praxe. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Úvodní motivace byla většinou redukována na seznámení žáků s tématem hodiny. Průběžně byli žáci motivováni zařazováním soutěží a využíváním mezipředmětových vztahů. Úvodní opakování učiva vyučující prováděly frontálně, individuálním způsobem a prostřednictvím zadávání otázek žákem. Hodnocení bylo objektivní a spravedlivé. Sebehodnocení žáků a jejich vedení k odpovědnosti za výsledky své práce byla věnována menší pozornost. Učitelky pracovaly s chybou, analyzovaly a zobecňovaly nejčastější nedostatky. Jen menší část shlednutých hodin však obsahovala závěrečné zhodnocení výkonů žáků s prvky sebereflexe. V hodinách převažovalo pozitivní hodnocení, které povzbuzovalo žáky do další práce.

Ve sledované výuce byla zaznamenána uvědomělá kázeň žáků, pramenící ze znalosti a respektování vzájemně dohodnutých pravidel. Komunikace mezi učitelkami a žáky posilovala pozitivní vztahy, rozvíjela prostředí důvěry a spolupráce, méně byla rozvíjena komunikace mezi žáky navzájem. Autorita učitelek byla zcela přirozená, jejich verbální i neverbální projev vedl žáky ke kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek a postupů a k pěknému vztahu ke spolužákům. Nežádoucí projevy chování žáků se ve sledovaných hodinách nevyskytly.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly ve všech sledovaných oblastech a tedy i celkově velmi dobré.

Přírodovědné předměty (chemie, fyzika, základy ekologie)

Všichni vyučující těchto přírodovědných předmětů splňují podmínky odborné způsobilosti stanovené právními předpisy, což se příznivě projevilo zejména v odborné stránce výuky. Absence pedagogické způsobilosti a krátká praxe vyučující chemie neměla na kvalitu výuky

výraznější vliv. Výuka byla realizována v kmenových, vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorných učebnách. Většina z nich vytvářela estetické, avšak nemotivující prostředí pro výuku přírodovědných předmětů. Ve škole je k dispozici didaktická a audiovizuální technika, která byla v průběhu většiny sledovaných hodin účelně využívána. Materiální podmínky pro výuku fyziky a chemie jsou pouze vyhovující a neumožňují naplňovat specifické cíle osnov. Absence odborné učebny a laboratoře, minimální vybavení názornými pomůckami, chemikáliemi a modely neumožňují uplatnění názorné výuky, provádění demonstračních a žákovských pokusů, ani osnovami předepsaných laboratorních prací. Tato skutečnost výrazně snižovala efektivitu výuky, i když se učitelé snažili nahrazovat demonstrační pokusy videoukázkami či transparenty s využitím zpětného projektoru nebo modely v některých sledovaných hodinách fyziky. Pro výuku předmětu základy ekologie si vyučující zhotovují učební texty a pomůcky, využívají motivační výukové videoprogramy. Učebnice mají žáci většinou k dispozici, avšak ve sledovaných hodinách využity nebyly. Členění hodin a organizace výuky převážně splňovaly psychohygienické požadavky. Ty nebyly respektovány v menší části sledovaných hodin, v nichž převažovaly aktivity učitele bez střídání činností.

Organizace výuky vycházela ze stanoveného cíle, který byl v průběhu výuky naplňován, avšak v závěru hodin byl vyhodnocen ojediněle. Kvalita výuky se v závislosti na metodách a formách práce v jednotlivých hodinách výrazně lišila. Velmi dobrou úroveň měly hodiny založené na samostatné práci žáků v základech ekologie a menší části hospitovaných hodin fyziky, průměrnou úroveň měla výuka chemie s menší účastí žáků na vyvozování poznatků a pouze vyhovující byla úroveň výuky ve zbývajících hodinách fyziky, kdy žáci pasivně přijímali učitelem předkládané informace. Frontální výuka ve většině hodin neposkytovala žákům dostatek prostoru pro seberealizaci. Diferenciace úkolů vzhledem k individuálním schopnostem žáků byla zaznamenána pouze v chemii při opakování a ověřování znalostí žáků. Nové učivo bylo vždy vyvozováno formou výkladu s převažujícími aktivitami učitelů. Odborný a věcně správný výklad byl doplňován otázkami učitelů ve snaze žáky aktivizovat. To se dařilo jen v menší části sledované výuky, většinou žáci přijímali poznatky předkládané učiteli, s malým podílem na jejich vyvozování. Z hlediska názornosti výuky byl vyučovací proces většiny hodin málo efektivní, chybějící demonstrační pokusy či ukázky přírodních látek nahrazovala didaktická a audiovizuální technika.

Účinná vstupní motivace prostřednictvím výukového videoprogramu s aktuální regionální tematikou, aktivizovala žáky v předmětu základy ekologie. Videoprogram byl následně využit k tvořivé práci žáků. V průběhu výuky se učitelé snažili žáky zaujmout aktualizací učiva ve fyzice, zařazením žákovského referátu v chemii či důrazem na praktické využití poznatků v denním životě. Mezipředmětové vztahy v návaznosti na odborné předměty byly využity zřídka. Klasifikace a hodnocení žáků v chemii bylo objektivní, zdůvodněné, vyučující motivovala žáky pochvalou. Ve většině hodin chyběly závěry a zhodnocení, jen ojediněle byly provedeny za aktivní účasti žáků. Učitelé rozvíjeli logické myšlení žáků, zpětnou vazbu získávali kontrolními otázkami v průběhu výuky, vyhodnocením samostatné práce žáků a kontrolními testy. Vhodně koncipovaný test ve fyzice byl orientován nejen na znalosti žáků, ale i na dovednost aplikovat poznatky v širších souvislostech. Při jeho vyhodnocení byli žáci vedeni ke vzájemné kontrole a sebekontrole. Ve většině hodin bylo věnováno dostatek času na pochopení a procvičení učiva. Při orientačním ověřování znalostí žáci většinou prokazovali znalost odborné terminologie a schopnost ji využívat, někteří žáci dovedli učivo aplikovat v konkrétních úlohách a v širších souvislostech.

Vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky, vzájemný respekt a klidná atmosféra vypovídaly o dobrých vztazích mezi učiteli a žáky. I když byl poskytován žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru, využívali této možnosti jen aktivnější z nich. Málo pozornosti bylo

věnováno systematickému rozvíjení komunikativních dovedností žáků, žákovská interakce a podpora rozvoje sociálních dovedností žáků, spolupráce a kooperace nebyly zaznamenány v žádné hodině. Úroveň verbální komunikace učitelů byla velmi dobrá.

Personální podmínky byly vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti učitelů velmi dobré, materiální podmínky z hlediska vybavení školy byly pouze vyhovující, psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré. Organizace, metody a formy výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly průměrnou úroveň. Kvalita výuky chemie, fyziky a základů ekologie byla z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání celkově průměrná.

Cizí jazyky (anglický, německý a ruský)

Většina vyučujících, kteří zajišťují výuku cizích jazyků, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušnými právními předpisy. V jednom případě odborná a pedagogická způsobilost chybí a jedna vyučující je odborně a pedagogicky způsobilá pro jiný typ školy. Učitelé se dle možností a zájmu účastní akcí dalšího vzdělávání. Na škole je jedna jazyková učebna, která však není pro výuku cizích jazyků speciálně vybavena. Většina sledovaných hodin probíhala v kmenových třídách, které postrádaly výzdobu motivující žáky ke studiu cizího jazyka a dotvářející cizojazyčnou atmosféru. Z hlediska estetiky a podnětnosti bylo učební prostředí spíše průměrné. Učitelé mají k dispozici magnetofony, které byly ve většině sledovaných hodin využity. Vybavení nahrávkami, mapami, obrazovým materiálem a dalšími vhodnými pomůckami pro výuku cizích jazyků je rovněž na průměrné úrovni. Učitelé používají pro výuku cizích jazyků řadu vlastních materiálů a pomůcek. Osvětlení a větrání učeben, ve kterých výuka probíhala, bylo zajištěno v potřebné míře. Organizace sledovaných hodin však dodržování psychohygienických požadavků vždy neumožňovala. Učitelé většinou nereagovali včas na pokles pozornosti žáků, nestřídali činnosti dostatečně často, nezařazovali relaxační aktivity a často pak pracovali se žáky unavenými a nesoustředěnými. Také začlenění některých hodin cizích jazyků do rozvrhu až na sedmou vyučovací hodinu není z hlediska psychohygieny zcela optimální.

Výuka byla řízena srozumitelně a přiměřeně věku žáků. V malé části sledované výuky byly využity cizojazyčné texty z časopisů a žáci byli vedeni k práci se slovníky. V organizaci většiny hospitovaných hodin však převládal frontální styl výuky. Využití skupinových a párových forem práce s přirozeným zapojením žáků do výuky, bylo zaznamenáno ojedinele. Ve většině hospitovaných hodin chybělo systematické vedení žáků ke schopnosti aplikovat učivo v praxi a k přirozené a jazykově správné reakci v běžných situacích každodenního života. Výrazná část sledované výuky byla zaměřena spíše na gramatické a lexikální zvládnutí učiva, bez důrazu na aktivní komunikaci. Výuka v některých hodinách byla příliš výrazně propojena s mateřským jazykem. Učivo bylo interpretováno odborně i věcně správně. Žáci dobře zvládali gramatické i lexikální učivo, byli však méně zblhnutí v praktickém používání jazyka.

Vstupní motivace byla ve sledovaných hodinách poněkud nevýrazná. Většinou spočívala ve sdělení tématu hodiny, někdy výukového cíle. Účinněji byla učiteli využívána motivace průběžná, která byla většinou založena na praktických znalostech žáků, na aktualizaci učiva a příkladech z praxe. Znalosti a dovednosti žáků byly většinou prověřovány formou společného frontálního opakování. Úkoly v jednotlivých hodinách byly zadávány plošně, bez zřetele na individuální dispozice žáků. K sebekontrolě a sebehodnocení byli žáci vedeni pouze v jedné hodině. Zhodnocení výkonu žáků, shrnutí učiva spolu s analýzou chyb vyučující v závěru hodin většinou neprováděli.

Dohodnutá pravidla jednání mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla ve sledované

výuce respektována. Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře. Ve většině hospitovaných hodin převládala verbální projev a aktivity učitelů nad projevy žáků. Komunikace žáků s učiteli většinou spočívala v jednoduchých odpovědích na kladené otázky. Systematický rozvoj komunikativních schopností žáků a interakce mezi žáky navzájem většinou zaznamenány nebyly.

Personální podmínky výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti byly velmi dobré, materiální a psychohygienické průměrné. Ve sledovaných hodinách cizích jazyků převládaly tradiční metody a formy práce, výuka byla většinou vedena frontálně. Organizace, formy a metody práce byly rovněž na průměrné úrovni, stejně jako motivace a hodnocení a interakce a komunikace.

Celkově byla výuka cizích jazyků z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání průměrná.

Český jazyk a literatura

Obě vyučující jsou dle platných právních předpisů pro výuku odborně i pedagogicky způsobilé. Žákům jsou pro práci v hodinách poskytovány čítanky a jazykové učebnice. Vlastní učebnice vztahující se k literárnímu učivu si pořizují pouze žáci studijních oborů. Videotéka i fonotéka jsou skromně vybaveny literárními ukázkami, chybí také krásná literatura a jazykové příručky. Učitelky využívají možnosti kopírování různých jazykových a stylistických cvičení, k dispozici mají přenosný radiomagnetofon a mobilní videorekordér s televizí. Ve shlédnutých hodinách didaktická technika využita nebyla. Psychohygienické zásady byly respektovány jen v menší části sledovaných hodin.

V souladu s přípravou a stanovením výukového cíle byla náročnost učiva v jednotlivých hodinách strukturována s ohledem na studijní zaměření žáků, jejich předchozí znalosti a celkové schopnosti. V jedné z hodin studijního oboru se vyučující zaměřila především na stylistiku ve vztahu k písemné maturitní práci, teoreticky zopakovala základní znaky některých složitějších slohových útvarů. Vhodně upozornila na nejčastější chyby, avšak pro vlastní procvičování, případně hlubší rozbor ukázek neměli žáci prostor. Při výuce ve všech shlédnutých hodinách bylo minimálně využito samostatné práce žáků, i když například při individuálním zkoušení se tato možnost nabízela. Učivo bylo interpretováno věcně správně, v souladu se současnou praxí, vyučující se snažily využít znalostí žáků z historie i současnosti regionu.

Opakování navazovalo na probrané učivo, hodnocení výkonu při individuálním zkoušení bylo objektivní, většinou zdůvodněné. Žáky čtvrtého a pátého ročníku vyučující motivovaly blížící se maturitní zkouškou, jiná motivace nebyla v průběhu hodin využita. Při procvičování mluvnického učiva byli žáci vedeni k přesnosti, správnému vyjadřování a vzájemné kontrole. Jednotlivé hodiny nebyly ukončeny shrnutím, ani vyhodnocením práce či vyhodnocením plnění stanoveného cíle.

I když byl žákům vytvářen prostor pro vyjadřování vlastních myšlenek a dotazů, byl velmi málo využíván. Komunikativní dovednosti tak byly rozvíjeny pouze částečně. Žáci se chovali slušně a většinou vstřícně. V jednání byl patrný oboustranný respekt. Prokazované vědomosti většiny žáků byly nadprůměrné, někteří naopak vykazovali velmi slabé znalosti. Jejich jazykový i písemný projev měl rovněž rozdílnou úroveň, stejně tak schopnost přečíst text, porozumět textu a aktivně s jeho obsahem pracovat.

Podmínky pro výuku českého jazyka a literatury byly celkově průměrné, stejně jako organizace, formy, metody práce i motivace a hodnocení. Interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni.

Celkově byla kvalita výuky v českém jazyce a literatuře z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v praktickém vyučování

Odborný výcvik byl posuzován na základě hospitací ve skupinách žáků oboru krejčí, krejčová – dámské oděvy, kadeřník, kadeřnice, truhlář – výroba nábytku, mechanik seřizovač - obráběcí stroje a linky a strojní mechanik. Předmět praxe byl hospitován a hodnocen v oboru oděvnictví – technologie oděvů.

Řízením odborného výcviku a praxe je pověřen jeden ze zástupců ředitele, pod jehož vedením pracují všichni mistři odborného výcviku a učitelé praxe. Z celkového počtu dvaceti dvou pracovníků jich patnáct nesplňuje kvalifikační předpoklady. Vedení školy jim postupně umožňuje doplnění kvalifikace. Důraz je kladen na pravidelné doškolování v oboru, a to zejména u oboru kadeřník. Výukové prostory určené pro realizaci praktické výuky odpovídají psychohygienickým požadavkům, většinou jsou dostatečně prostorné a světlé. U učebních oborů zaměřených na služby je patrná snaha o estetické působení na žáky i zákazníky. Hlavní část odborného výcviku a praxe je realizována ve vlastních dílnách a provozovnách, pro část žáků učebního oboru kadeřník má škola pronajaty vhodně vybavené prostory. Někteří žáci posledního ročníku oboru mechanik seřizovač absolvují část odborného výcviku na třech smluvních pracovištích, kde je výuka zajištěna instruktory z řad pracovníků výrobních podniků. Pracovní doba žáků a zařazení přestávek, stejně jako pravidelné seznamování žáků se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly platným právním předpisům. Žáci všech oborů jsou v souladu s vnitřním předpisem školy vybaveni pracovním oděvem a ochrannými pomůckami podle požadavků realizovaného učebního oboru.

Ve sledovaných hodinách byla zřejmá promyšlená příprava, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Při zadávání úkolů a jejich realizaci dbali všichni vyučující na přesnost pokynů, formou individuálního přístupu byli žáci vedeni k získávání a upevňování odborných dovedností, návyků, manuální zručnosti, pečlivosti a schopnosti samostatného rozhodování. Samostatné práci předcházela vzorová demonstrace. Méně zručným žákům byla věnována zvýšená pozornost, vhodný přístup pedagogů jim umožňoval v rámci jejich schopností a dovedností dokončit nebo podílet se na splnění stanoveného úkolu. Výuka byla vedena věcně i odborně správně, vyměřený čas vyučovacích jednotek byl u většiny skupin efektivně využit.

Význam praktické odborné přípravy byl v průběhu hospitovaných hodin nenásilně zdůrazňován, žáci byli vedeni ke kvalitní práci, jejich případné chyby byly včas korigovány a napravovány. V průběhu výuky si vyučující ověřovali teoretické znalosti žáků a vyžadovali jejich uplatňování při praktické činnosti. Motivací bylo pro žáky i soustavné sledování jejich činnosti, plnění zadaných úkolů a postupné vyhodnocování jejich práce. Žáci byli vedeni ke vzájemné kontrole i sebehodnocení. Za produktivní práci jsou žáci odměňováni v souladu se směrnicí ředitele školy o odměňování žáků za produktivní práci ze dne 13. 4. 2000.

Stanovená pravidla jednání žáci respektovali, o praktickou výuku projevovali většinou zájem. Při vlastní činnosti měli možnost vzájemně spolupracovat, s vyučujícími byli rovněž podle potřeby v přímém kontaktu. Ti jim ochotně poskytovali radu a pomoc. Zároveň dbali na to, aby dotazy i vzájemná komunikace byly odborně i obecně na patřičné úrovni.

Na hotových výrobcích i na kvalitě poskytovaných služeb byla zřejmá velmi dobrá úroveň klíčových dovedností a manuální zručnosti žáků.

Všechny sledované jevy a ukazatele v rámci praktické výuky byly velmi dobré. Kvalita výuky odborného výcviku a praxe v kontrolovaných skupinách učebních a studijních oborů měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Kvalita, průběh a výsledky vzdělávání v teoretickém i praktickém vyučování byly celkově velmi dobré.

V průběhu sledované výuky žáci prokázali znalosti a většinou i dovednosti v souladu s požadavky učebních osnov. Uměli používat odbornou terminologii a získané teoretické poznatky aplikovat na úlohách a v praktických nebo modelových situacích. Ve většině hospitovaných předmětů prokázali schopnost komunikovat, projevit vlastní názor a diskutovat o problému. Menší zběhlost prokazovali v praktickém používání cizích jazyků. Klíčové dovednosti stanovené profilem absolventa některých oborů jsou velmi vhodné a účinně rozvíjeny formou realizace žákovských projektů.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy byla ředitelem zpracována na základě analýzy podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. Časově vymezena není. Jsou v ní uvedeny základní cíle a prostředky k jejich dosažení. Koncepční záměry navazují na požadavky trhu a byly stanoveny ve spolupráci s úřadem práce. Na zpracování koncepce se částečně podíleli zástupci ředitele, avšak ostatní pracovníci školy nebyli do této činnosti zapojeni. S koncepčními záměry nebyli seznámeni rodiče žáků ani zřizovatel. V ročním plánu výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2001/2002 jsou stanoveny hlavní úkoly pro školní rok, chybí však termíny a osoby zodpovědné za jejich splnění. Návaznost ročního plánu na koncepci rozvoje školy není zcela zřejmá, stejně jako návaznost plánů činnosti jednotlivých předmětových komisí. Úkoly ředitele a zástupců pro teoretické vyučování jsou koordinovány měsíčními plány. Činnost ostatních pracovníků školy nevychází z plánů, jsou řízeni příslušnými zástupci. Výuka na škole probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty, s výjimkou druhého ročníku studijního oboru 23-45-L/002 Mechanik seřizovač, kde není ve školním roce 2001/2002, v rozporu s učebním plánem, vyučován předmět fyzika. Učební plány jsou vedením školy rozpracovány dle potřeb a zájmů žáků a dle specifických podmínek regionu.

Systém plánování je funkční, není však ucelený a vzájemně provázaný. Jeho úroveň je průměrná.

Organizování

Organizační řád se všemi svými přílohami umožňuje účinné řízení školy. Dostatečně podrobně vymezuje jednotlivé úseky školy a jejich úkoly, principy řízení, poradní orgány i nástroje řízení. Kompetence zaměstnanců jsou stanoveny v jejich pracovních náplních. V ojedinělých případech nejsou pracovní náplně v souladu s organizačním řádem (např. není jednotně nazývána funkce). V pracovních náplních ani v organizačním řádu nejsou přiděleny třídy jednotlivým zástupcům a některé úkoly uvedené v pracovních náplních nejsou zcela přesně formulovány. Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada a předmětové komise. Záписы z jednání těchto orgánů i porad vedení jsou velmi stručné a jejich vypovídací hodnota, zvláště v případě pedagogických rad, je nízká. Na škole působí 9 předmětových komisí, které se scházejí nepravidelně dle potřeby. Počet schůzek jednotlivých komisí v tomto školním roce je rozdílný, činnost komisí není systematicky koordinována. Po poradách vedení

si jednotliví zástupci ředitele svolávají pedagogické pracovníky jimi řízené a informují je o úkolech plynoucích z porady vedení. Povinná dokumentace školy je vedena. Ve školním řádu nejsou vymezena práva žáků, některé uložené povinnosti již nejsou aktuální. Většina administrativních nedostatků v povinné dokumentaci školy byla odstraněna během inspekce. Organizace výchovně vzdělávací činnosti školy je zabezpečena rozvrhem hodin, který stanovuje jednu 10-ti minutovou přestávku po druhé vyučovací hodině, jednu 35-ti minutovou přestávku po čtvrté hodině a 20-ti minutovou po šesté hodině. Zbývající přestávky jsou pětiminutové, což není z hlediska psychohygieny zcela optimální. Rozhodnutí ředitele o přijetí ke studiu, jakož i správní úkony při ukončování studia obsahovaly formální nedostatky a nepřesnosti. Přístup k informacím mají zaměstnanci zajištěn informační nástěnkou ve sborovně a prostřednictvím zástupců ředitele. Zákonní zástupci a zletilí žáci jsou informováni prostřednictvím studijních průkazů, na třídních schůzkách nebo v případě zhoršení prospěchu a chování žáka dopisem. Náměty rodičů jsou přenášeny třídními učiteli zástupcům ředitele. Informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. jsou poskytovány, informační nástěnka je k dispozici. Škola se prezentuje na veřejnosti dny otevřených dveří, účastní se veletrhů vzdělávání, módních přehlídek, sportovních i oborových soutěží a dalších akcí v regionu. Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje všechny náležitosti dané právním předpisem, avšak z předložených materiálů není zřejmé její projednání se všemi zaměstnanci školy.

Kontrolou dokladů odborné a pedagogické způsobilosti 58 pedagogických pracovníků a výchovného poradce bylo zjištěno, že 10 učitelů (32 %), 1 vychovatel a 15 mistrů odborné výchovy (68 %) nesplňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti stanovené příslušnými právními předpisy. Výchovný poradce neabsolvoval kvalifikační studium stanovené příslušnými právními předpisy.

Organizační struktura je stanovena a umožňuje řízení školy. Vzhledem k výše uvedeným zjištěním je organizování na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy je funkční a pružné. Ve škole jsou sice vytvářeny podmínky pro další vzdělávání pracovníků, ale další vzdělávání není systematicky směřováno do oblastí důležitých pro bezproblémový chod školy. Rovněž nekvalifikovaní pedagogičtí pracovníci nejsou v dostatečné míře motivováni k účasti na vzdělávacích akcích a k nutnosti doplnění kvalifikace. Začínajícím učitelům je zajišťována metodická a odborná pomoc ze strany zkušenějších kolegů. Kritéria pro přidělování nenárokových složek platu jsou vytvořena a obecně známa, avšak mnohá z nich zahrnují spíše povinnosti pracovníků vyplývající z jejich pracovní náplně. Morálního ocenění a poděkování za dobré výkony žáků v soutěžích a olympiádách se učitelům dostává zejména na pedagogických radách. Spolupráce s odborovou organizací je efektivní. Sebehodnocení školy je omezeno na zjišťování uplatnění žáků po absolvování školy.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen. Kontrolní činnost vedení školy vychází z plánu kontrol a hospitací, který zahrnuje většinu oblastí činnosti školy. V plánu nejsou stanoveny priority a není v něm zahrnuta kontrola práce výchovného poradce, kontrola provozu školy a kontrola výsledků vzdělávání. Tyto oblasti jsou kontrolovány příležitostně buď zástupci nebo ředitelem školy. Kontroly jednotlivých úseků vykonávají podle stanovených kompetencí členové vedení. Činnost předmětových komisí je sledována

poněkud formálně, prostřednictvím zpráv o činnosti předmětových komisí, které zpracovávají vedoucí předmětových komisí. V této oblasti je kontrolní činnost méně účinná (nejednotnost práce jednotlivých předmětových komisí, rozdílná četnost schůzek, aj.). Plnění úkolů je vyhodnocováno na pravidelných poradách vedení a na poradách učitelů. Kvalita výchovně vzdělávacího procesu je kontrolována prostřednictvím hospitací realizovaných převážně ředitelem školy. Přestože zástupci ředitele pro teoretické vzdělávání mají v náplních práce kontrolu plnění učebních osnov a hodnocení výsledků výchovně vzdělávacího procesu, hospitace do doby konání inspekce téměř neprováděli. Zástupce pro praktické vyučování hospitace na svém úseku realizuje v souladu s plánem hospitací, který si zpracoval. Hospitační záznamy ředitele školy obsahují cíl hospitace a obecná doporučení, mají však spíše popisný charakter, neobsahují úkoly ani opatření pro další rozvoj učitelů a pro zkvalitňování jejich práce. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány. Ze zápisů z pedagogických rad ani z hospitačních záznamů není zřejmé využití získaných poznatků pro pozitivní ovlivňování další práce školy. Prospěch, chování a absence žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách.

Kontrolní mechanismy jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností byly podmínky vzdělávání celkově průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2001 škola hospodařila s dotací ze státního rozpočtu (SR) na neinvestiční výdaje (NIV), s příspěvkem od svého zřizovatele, s vlastními příjmy z hlavní činnosti a příjmy z doplňkové činnosti. Předmětem kontroly je hodnocení hospodaření s dotací ze SR v roce 2001.

Ze SR bylo přiděleno na NIV 19.998.515,- Kč. Z toho bylo rozpočtem stanoveno na mzdové náklady, povinné pojistné a FKSP 88,8 %, na přímé ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) 0,6 %, na provozní ONIV za první pololetí 10,5 %. Zbýlých 0,1 % bylo určeno účelově - na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) 27.000,- Kč a 2.900,- Kč na podporu projektů integrace rómské komunity.

Závaznými ukazateli rozpočtu byl objem mzdových prostředků, orientačně byly určeny ostatní ukazatele, tzn. zákonné odvody pojistného, přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, přímé ONIV a provozní náklady ONIV.

Přímé náklady, tj. zákonné odvody pojistného, prostředky FKSP a přímé ONIV byly oproti rozpočtu přečerpány o 30 %.

V kontrolovaném období škola vykázala v hlavní činnosti ztrátu ve výši 169.417,- Kč a v doplňkové činnosti zisk ve výši 105.943,- Kč, tj. celkový hospodářský výsledek - ztráta celkem 63.474,- Kč. Ztráta byla zdůvodněna navýšením cen energií a služeb telekomunikací.

Finanční prostředky na NIV ze SR byly zcela vyčerpány. Namátkovou kontrolou bylo

zjištěno, že byly použity efektivně a k účelu jejich poskytnutí. Zúčtování poskytnutých dotací ze SR za rok 2001 škola řádně a ve stanoveném termínu vykázala svému zřizovateli, a to v údajích o finančním vypořádání dotací poskytnutých transferem.

Podíl příspěvku na provoz poskytnutého ze státního rozpočtu na celkových provozních nákladech školy v hlavní činnosti činil 79,8 %.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace – limit prostředků na platy byl čerpán ve výši 100 %, stejně jako limit ostatních plateb za provedenou práci.

Stanovený limit počtu pracovníků nebyl v roce 2001 dočerpán o 0,82 pracovníka. Limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byl dodržen.

Z celkové dotace, která v kontrolovaném období činila 19.998.515,- Kč, bylo 63,67 % vyčerpáno na mzdové prostředky.

Správnost zařazení pracovníků do platových tříd a platových stupňů byla ověřena u vybraného vzorku pedagogických pracovníků (učitelů, vychovatelky, mistrů odborné výchovy a vedoucí školní jídelny). Pracovníci byli zařazení v souladu s průběhem započitatelné praxe a podle platných právních předpisů.

Při stanovení a vyplácení nenárokových složek platu se škola řídila vnitřním platovým předpisem s účinností od 1. ledna 2000.

Nenárokové složky platu, osobní příplatky a odměny, byly v roce 2001 vypláceny diferencovaně, podle Směrnice ředitele č. 4, dle jednotlivých součástí školy. Změny ve vyplácení osobních příplatků byly řádně zdůvodněny a v termínu vystaveny platové výměry. Čerpání nenárokových složek platu – rozdělení mezi osobní příplatky a odměny bylo v poměru 52,98 % a 47,02 %.

Kontrolou tvorby fondu kulturních a sociálních potřeb (dále fond) bylo zjištěno, že základní přiděl odpovídal platné legislativě. Kontrola použití prostředků fondu byla provedena v návaznosti na rozpočet a zásady pro použití fondu, které jsou součástí kolektivní smlouvy a prvotní doklady. Čerpání fondu na sociální výpomoc, rekreace, kulturu, tělovýchovu, zlepšení pracovního prostředí, stravování bylo v souladu s platnou vyhláškou.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Škole byl orientačně stanoven ukazatel ONIV prostředků na přímé ostatní neinvestiční výdaje 24,7 % a 10,5 % na provozní náklady z celkového rozpočtu NIV ze SR pro kontrolované období roku 2001. Po splnění povinných odvodů pojistného a přidělu do FKSP zůstalo v rozpočtu na přímé ONIV celkem 175.900,- Kč, z toho účelově přidělených 29.900,-Kč tj. 17 %.

Čerpání celkových ONIV bylo 100 %.

Čerpání přímých ONIV bylo překročeno oproti rozpočtu o 30 %, a to dalšími výdaji na vzdělávání pedagogických pracovníků a na výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů. Dále bylo čerpáno 42 % na učebnice a učební pomůcky, což činí na jednoho žáka 287,- Kč; 41 % na ochranné pracovní prostředky; 17 % byly účelově vázané prostředky.

Provozní ONIV (ze SR na první pololetí roku 2001) ve výši 2.042,06 tis. Kč byly v plné výši použity na zajištění provozu školy.

Kontrolou namátkově vybraných dokladů bylo zjištěno, že škola použila prostředky ze SR (na přímé náklady na vzdělávání a provozní náklady) hospodárně a v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Organizace má zpracované interní směrnice, které upravují jednotlivé oblasti školy, např. účetnictví včetně kalkulací pro doplňkovou činnost, evidenci majetku, obranu a ostrahu majetku, ochranné pracovní prostředky, organizační řád, pracovní řád, požární poplachové směrnice a další, v souladu s platnými právními předpisy.

Výkony

Porovnáním třídních výkazů s katalogovými listy, s výkazem Škol (MŠMT) V 25-01 o středním odborném učilišti, učilišti a výkazem Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu - střední odborné škole – konzervatoři a přílohou k výkazu Škol (MŠMT) V7d-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2001 nebyly zjištěny nesrovnalosti.

Všechny obory, které ISS vyučuje jsou schváleny a uvedeny v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Ve školním roce 2001/2002 škola poskytuje vzdělání celkem 509 žákům ve 23 třídách, z toho:

- Učební obor 33-56-H/002 Truhlář – výroba nábytku studuje 106 žáků ve třech ročnících v 6 třídách
- Učební obor 31-58-H/003 Krejčí – dámské oděvy studuje 64 žáků ve třech ročnících ve 3 třídách
- Učební obor 69-51-H/001 Kadeřník studuje 104 žáků ve třech ročnících ve 4 třídách
- Dobíhající učební obor 23-51-H/003 Strojní mechanik – stroje a zařízení studuje 11 žáků v jednom ročníku 1 třídě
- Obor (denní studium – nástavba) 33-42-L/503 Dřevařská a nábyt. výroba – nábytkář a čalounictví studuje 29 žáků v jednom ročníku v 1 třídě
- Dobíhající učební obor 25-45-L/002 Mechanik seřizovač – obráběcí stroje a linky studuje 66 žáků ve třech ročnících ve 3 třídách
- Studijní obor 31-43-M/001 Oděvnictví studuje 78 žáků ve třech ročnících ve 3 třídách
- Studijní obor 64-42-M/009 Management strojírenství studuje 28 žáků v jednom ročníku v 1 třídě
- Dobíhající studijní obor 65-42-M/003 Hotelová škola - management cestovního ruchu studuje 23 žáků v jednom ročníku v 1 třídě.

Odborný výcvik

Žáci učebních oborů kadeřník, kadeřnice, krejčovské, truhláři a kovo vykonávají v souladu s učebními osnovami odborný výcvik na produktivních činnostech dle platné legislativy. Jsou odměňováni podle kvality a výsledků produktivní činnosti s přihlédnutím k celkovému zhodnocení jejich prospěchu a chování. Mzda mladistvého je stanovena směrnicí ředitele ISS na 80 % minimálního mzdového tarifu. Výši odměny navrhuje mistr odborného výcviku a následně ji schvaluje ředitel školy.

Pro jednotlivé činnosti jsou vypracovány ceníky, které byly doloženy řádnou kalkulací. Tržby za produktivní činnosti žáků činily 797.656,- Kč, po odečtení materiálových nákladů, mzdových nákladů a tvorby FKSP zůstal zisk 147.827,- Kč. Odměny za produktivní práci žáků tvořily 163.320,- Kč. V souladu s platnou legislativou byl proveden základní příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb ve výši 3.267,- Kč.

Domov mládeže

V rámci rozpočtu ISS byl v roce 2001 domovu mládeže (DM) stanoven rozpočet NIV celkem ve výši 1.654,44 tis. Kč. Limit pracovníků DM byl stanoven na 5 vychovatelů a 2 provozní pracovníky. Mzdové prostředky, tzn. platy a ostatní platby za provedenou práci činily 63 % z NIV, pojistné a FKSP 23,3 % z NIV a provozní ONIV 13,7 % z NIV. Mzdové prostředky, pojistné a FKSP byly čerpány v souladu s rozpočtem 100 %, provozní ONIV byly čerpány na 99,7 % a zbylých 0,3 % bylo použito na přímé ONIV (cestovné, osobní ochranné pracovní prostředky) .

Školní jídelna

Školní jídelna (ŠJ), jako součást školy, zabezpečuje stravování 83 % žáků a zaměstnanců školy a ze 17 % poskytuje stravovací služby pro veřejnost v souladu se zřizovací listinou. Za plynulý a hospodárný chod celého stravovacího zařízení odpovídá řediteli školy vedoucí školní jídelny.

Prostory stravovacího zařízení jsou umístěny v přízemí budovy školy, kde pracovnice školní jídelny provádí výdej všech denních jídel. Účetní evidenci školního stravování zpracovává vedoucí školní jídelny na příslušných tiskopisech s použitím PC programu pro školní jídelny. Způsob měsíčního vyúčtování podává ucelený obraz o hospodaření jídelny. Dohody o hmotné odpovědnosti za hodnoty určené k vyúčtování jsou uzavřeny s vedoucí školní jídelny a vedoucí kuchařkou.

V roce 2001 bylo v hlavní činnosti uvařeno u snídaní 3.209 porcí, obědů 21.946 porcí a večeří 3.005 porcí. V doplňkové činnosti bylo uvařeno 4.416 obědů. Počet strážníků byl celkem 303.

Finanční normativy na nákup potravin byly pro jednotlivé kategorie strážníků stanoveny v souladu s vyhláškou o školním stravování. Čerpání v jednotlivých měsících, které současně vypovídá o hospodaření s poplatky strážníků, bylo vyrovnané.

Podkladem pro stanovení plné ceny hlavního jídla pro dospělého strážníka v roce 2001 byla plná kalkulační cena jídla skládající se z hodnoty potravin, mzdových a věcných nákladů, u cizích strážníků je další položkou zisk. Výsledkem hospodaření ŠJ (v hlavní i doplňkové činnosti) je zisk ve výši 81.495,- Kč

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

ISS byly přiděleny ze SR účelové prostředky v celkové výši 29.900,- Kč.

Z toho 27.000,- Kč z kapitoly ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v rámci rozvojového programu na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a 2.900,- Kč z kapitoly veřejná pokladní správa (VPS) v rámci programu Podpora romských žáků středních škol.

Prostředky na DVPP (doložené akreditací MŠMT) byly zcela vyčerpány a použity na vzdělávací akce v oblasti cizích jazyků, systematické vzdělávání ředitele v oblasti managementu a akce DVPP pro pedagogické pracovníky k prohloubení odbornosti ve specializaci, kterou vyučují.

Prostředky ve výši 2900,- Kč poskytnuté v rámci programu Podpory romských žáků středních škol byly zcela vyčerpány v souladu s účelem poskytnutí. Byly použity na úhradu potřeb žáka - nákup učebnic a proplacení jízdného, vše doloženo doklady.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Škola neobdržela v roce 2001 investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 obsahuje základní charakteristiku školy, plnění úkolů v personální oblasti, v oblasti hospodaření, nakládání s majetkem, komentář k tvorbě a čerpání fondů, kontrolní činnost, přílohy a další ekonomické rozborů a údaje. V přehledu o výnosech škola uvádí, kromě jiných příjmů, dotaci rozlišenou dle zdrojů poskytnutí. Velmi podrobně je vypracován rozbor nákladů hlavní činnosti. Výroční zpráva obsahuje všechny údaje stanovené platnou legislativou.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V kontrolovaných oblastech nebylo zjištěno nehospodárné nebo neefektivní čerpání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Účetnictví ve vztahu k čerpání přidělené státní dotace bylo v souladu se stanovenými postupy účtování pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace. Poskytnuté prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Domov mládeže je součástí školy. Zařízení má kapacitu 120 ubytovaných, která v tomto školním roce není zcela naplněna. Na domově nejsou ubytováni cizinci. Domov patří do I. kategorie ubytovacích zařízení a je umístěn v samostatné budově v areálu školy. Celodenní stravování ubytovaných zajišťuje školní jídelna.

V rámci komplexní inspekce byla hodnocena kvalita výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže s ohledem na plánování a přípravu, podmínky, organizaci, formy a metody, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci. V rámci podmínek vzdělávání bylo hodnoceno řízení domova mládeže z hlediska plánování, organizování, vedení a motivování a kontrolních mechanismů.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže

Výchovný program

Ve výchovném programu domova mládeže je zakotveno vytvoření co nejlepších podmínek pro studium a poskytování péče ubytovaným. V domově bydlí žáci z různých středních škol ve městě. Program domova poskytuje nabídku aktivit založenou především na společných zájmech všech ubytovaných. Tato nabídka volnočasových aktivit jen částečně koresponduje s jejich různorodými zájmy. Vzhledem k tomu, že ubytovaní žáci z různých středních škol mají rozdílné denní a týdenní školní rozvrhy i příchody na domov mládeže, převažují v programu domova spontánní a příležitostné zájmové aktivity. Pravidelné zájmové aktivity domov sám téměř nerealizuje. Cíle výchovného programu stanoveny nebyly, náměty činností byly přehledně zpracovány v ročních plánech vychovatelů.

Na domově se v tomto školním roce dosud realizovaly především spontánní aktivity podle vlastního výběru žáků, odpočinkové a rekreační činnosti, některé řízené příležitostné zájmové aktivity, jako návštěvy kina, koncertů, diskoték, turistické vycházky, diskotéky, besedy, soutěž v odbíjené, přednášky. Jednou z pravidelných odpoledních činností je příprava na vyučování formou samostudia.

Výchovný program vychází z tradičních činností a ze specifických podmínek, nevyužívá však všech možností vyplývajících z poslání domova mládeže. Staví jen na některých aktivitách, opomíjí především cílený rozvoj zájmů ubytovaných žáků formou pravidelných vybraných aktivit podle zájmu žáků. Celkově je výchovný program na průměrné úrovni.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Většina vychovatelů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle příslušných právních předpisů, v jednom případě odborná a pedagogická způsobilost chybí. Všichni vychovatelé mají dlouholetou zkušenost v oboru, někteří z nich však mají doplňkové pedagogické studium pro mistry odborné výchovy. Vychovatelé se v posledních letech nezúčastňují dalšího vzdělávání, což poněkud negativně ovlivňuje charakter a kvalitu většiny aktivit domova.

Budova domova patří ke starším, udržovaným objektům. Nábytek a vybavení jsou značně opotřebované, často nefunkční. Domov je postupně podle finančních možností vybavován novým nábytkem. V domově mládeže jsou odděleně na patrech, zčásti společně na patře v oddělených buňkách, ubytování chlapci i dívky. V budově se nachází 40 třílůžkových pokojů s vlastním sociálním zařízením. Pokoje jsou prostorné, je v nich dostatek místa pro studium i soukromí. V domově je jedna větší studovna, posilovna s vybavením pro stolní tenis, knihovna, kuchyňky, několik kluboven s televizí, rotoped, psací stroje k zapůjčení. Pro zájmové aktivity na domově mládeže není téměř žádné další materiální vybavení, kromě dvou volejbalových míčů se sítí. V areálu školy je malé hřiště a prostory s lavičkami pro odpočinek. Pro některé volnočasové aktivity (např. sportovní hry) domov nemá vlastní prostory, proto pro tyto účely škola zajišťuje a najímá prostory jiných subjektů. Prostředí domova mládeže bylo čisté a upravené. Prostorové podmínky jsou velmi dobré, materiální vybavení je pouze vyhovující.

V režimu dne je z hlediska psychohygieny dostatek času pro zabezpečení osobních potřeb i školních povinností (doba ranního vstávání a hygieny, příchod do domova a začátek přípravy na vyučování, večerní osobní hygiena, příprava na večerku a noční klid). Povolená doba vycházek je stanovena do 21. hodiny pro všechny žáky a činnosti denního režimu jsou ošetřeny stejně pro zletilé i nezletilé žáky.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky (vyplývající ze stanoveného režimu dne) výchovně vzdělávací činnosti na domově mládeže jsou průměrné. Celková úroveň podmínek vzdělávací činnosti na domově mládeže je průměrná.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace

Z výchovně vzdělávacích činností domova mládeže byly sledovány tyto vybrané aktivity: řízená příležitostná činnost, individuální odpočinkové a rekreační činnosti, příprava na vyučování. Průběh výchovně vzdělávacích činností byl hodnocen z hlediska použitých metod a forem práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

K realizaci řízené aktivity - beseda k životnímu stylu mladých lidí se zaměřením na rozvoj osobnosti a některých postojoyých vlastností - byly zvoleny vhodné a efektivní metody práce (krátké dramatizace, beseda). Způsob provedení a zvolené cíle měly pozitivní účinek na změnu a utváření některých osobnostních vlastností a přesvědčení zúčastněných žáků. Motivace během aktivity byla výrazně emotivní, individuálně orientovaná a účinná. Při hodnocení nebylo využito veřejného ocenění, zařazeny byly spíše metody navozující sebehodnocení. Žáci měli dostatečně dlouhou dobu ke komunikaci s aktéry i ve skupinách mezi sebou. Rozhovory probíhaly v českém jazyce a v německém jazyce s překladem. Žáci

měli možnost vyjádřit svoje názory na řadu oblastí života, životních hodnot a životního stylu a na prevenci drogových závislostí.

Pro odpočinkové činnosti měli žáci během dne dostatečný prostor. Tyto aktivity probíhaly často na pokojích, na chodbách a nejčastěji ve společných prostorách s televizí. V průběhu odpočinkových aktivit se žáci věnovali především sledování televize, četbě knih a časopisů, vzájemným setkáním. Odpočinkové aktivity si volili individuálně a vychovatelé respektovali jejich soukromí. Pro rekreaci jsou využívány především tělovýchovné aktivity v posilovně, hry venku na hřišti, vycházky. Průběh sledovaných aktivit byl klidný, žáci se chovali slušně a kultivovaně. Odpočinkové a rekreační činnosti splňovaly svůj účel a jejich zajištění a průběh byly na velmi dobré úrovni.

Příprava na vyučování v rámci studijní doby probíhala klidně, žáci byli ohleduplní vůči svým spolubydlícím na pokojích. Přípravovali se na vyučování formou četby a memorování učební látky. Při této činnosti respektovali pravidla stanovená vnitřním řádem. Příprava žáků na vyučování, která je jednou z priorit výchovného programu, je rovněž velmi dobře zabezpečena.

Vychovatelé vhodně a účinně zařazovali motivace k činnostem, často zapisovali hodnocení žáků i osobní jednání se žákem v denních hlášeních. Motivování ubytovaných žáků při sledovaných činnostech bylo účinné a pomáhalo naplňovat výchovné záměry domova. Hodnocení žáků při plnění základních povinností a při plnění sebeobslužných aktivit bylo funkční, avšak poněkud kusé a méně motivující. Vzájemné vztahy mezi ubytovanými žáky navzájem i mezi žáky a vychovateli byly přátelské a vstřícné. Během sledovaných činností byl většinou vytvořen dostatečný prostor pro komunikaci.

Organizace a průběh sledovaných volnočasových aktivit na domově mládeže byly na velmi dobré úrovni, stejně jako interakce a komunikace. Motivace a hodnocení byly průměrné.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže

Výchovný program vychází ze specifických podmínek na domově mládeže, nabídka aktivit a jejich realizace jsou však omezené. Program nenabízí dostatečně pestrou škálu aktivit, jeho kvalita je průměrná. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výchovně vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení byly také průměrné. Organizace a průběh hospitovaných volnočasových aktivit byly na velmi dobré úrovni. Vzájemné vztahy mezi vychovateli a ubytovanými žáky i mezi žáky navzájem, interakce a komunikace přispívají k naplnění deklarovaného výchovného programu domova a byly rovněž velmi dobré. Na základě zjištěných skutečností byla celkově kvalita výchovně vzdělávací činnosti na domově mládeže průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ – DOMOV MLÁDEŽE

Plánování

Systém plánování činnosti domova mládeže navazuje na plánování celého zařízení. Roční plán aktivit je společný pro školu i domov mládeže, u domova však chybí dlouhodobé a střednědobé cíle. Vlastní plánování aktivit a provozu domova vychází ze společného ročního plánu a měsíčních plánů, které pro domov zahrnují pouze náměty aktivit. Zodpovědnost za jejich splnění je stanovena. Týdenní plány akcí jsou přehledné a konkrétní a jsou zveřejněny na vývěsce. Prioritou výchovně vzdělávací činnosti domova je zabezpečení přípravy ubytovaných žáků na vyučování, dodržování bezpečnosti, nabídka a motivace k vhodným volnočasovým aktivitám. Plánování vychází z materiálních podmínek domova

mládeže. Cíle výchovného programu, tj. cíle dlouhodobého a střednědobého charakteru, a cíle výchovně vzdělávacích aktivit plánování nezahrnuje. Náměty činností byly přehledně zpracovány v ročních plánech vychovatelů. Vlastní aktivity jsou písemně pečlivě připravovány.

V rámci naplňování minimálního preventivního programu se domov mládeže podílí na realizaci některých aktivit.

V celém systému plánování chybí dlouhodobé plánování činnosti domova mládeže. Úroveň plánování činnosti domova mládeže je průměrná.

Organizace domova mládeže

V době konání inspekce byly v domově čtyři výchovné skupiny ubytovaných žáků. Ředitel zařízení stanovil s přihlédnutím k hygienickým a prostorovým podmínkám domova a v souladu s ustanovením vyhlášky o domovech mládeže výjimku v jedné výchovné skupině na 25 žáků. Péče o žáky je zajištěna pěti vychovateli, z nichž je jedna vychovatelka vedoucí. Rozpis služeb vychovatelů obsahuje dopolední, odpolední a noční služby. Noční služby zajišťují všichni vychovatelé podle pevně stanoveného rozpisu, tzn. jeden denní vychovatel má jednou za pět týdnů noční služby po celý týden a z denních služeb je vyřazen. Tím není vždy jednomu vychovateli po celý týden umožněna pedagogická práce s jeho výchovnou skupinou. Organizace služeb během dne byla vzhledem k provozu a nárokům některých volnočasových aktivit méně efektivní, neboť vychovatelé nemají stanoven rozsah přímé výchovné povinnosti. Evidence příchodů a odchodů ubytovaných žáků je přehledně vedena. Do úklidu pokojů jsou zapojeni všichni ubytovaní žáci, úklid je během týdne sledován a pravidelně pečlivě hodnocen.

Organizační řád byl zpracován pro školu a domov jako celek. Vnitřní řád pro ubytované žáky obsahuje základní pravidla soužití v domově a požadavky na hygienu a bezpečnost žáků. V domově jsou vyvěšeny řady studovny, posilovny a dalších prostor. Vnitřní řád nespecifikuje pravidla pobytu pro zletilé žáky. Režim dne domova mládeže respektuje základní psychohygienické požadavky, umožňuje pružné posouvání některých aktivit na základě zájmů ubytovaných. S uvedenými materiály byli všichni pracovníci i žáci seznámeni.

Povinná dokumentace domova mládeže je vedena pečlivě a v úplnosti. V rámci přijímání žáků do domova mládeže ředitel školy nevyrozuměl o umístění či neumístění žáků v příslušném školním roce zákonné zástupce a zletilé žáky. Ochrana osobních údajů žáků i pracovníků je zabezpečena, materiály o ubytovaných žácích jsou uloženy u vychovatelů, osobní údaje o pracovnících domova mládeže jsou bezpečně uloženy na ekonomickém úseku školy.

Pedagogická rada byla ustavena v rámci zařízení jako celku. Vzhledem k tomu, že ubytovaní žáci jsou ze všech středních škol ve městě, vychovatelé navštěvují i pedagogické rady těchto škol. Záznamy z jednání pedagogické rady (ISŠ) obsahují pedagogickou a provozní problematiku, záznamy o výchovných problémech žáků ubytovaných na domově mládeže jsou stručné. Informace o ubytovaných žácích jsou škole a rodičům předávány telefonicky a výchovné problémy jsou řešeny operativně. Závažná výchovná opatření jsou oznamována zákonným zástupcům písemně, jsou řešena vychovateli, se zástupci žáka a se školou. Pracovníci domova jsou s informacemi od ředitele seznamováni prostřednictvím vedoucí vychovatelky nebo je mají k dispozici na vývěškách. Domov mládeže spolupracuje při řešení výchovných problémů ubytovaných se všemi dotčenými středními školami, případně s dalšími odborníky. Výrazným pozitivem domova mládeže je parlament, zvolený ze zástupců ubytovaných v rámci jednotlivých výchovných skupin. Parlament se schází pravidelně, řeší společné problémy, přispívá k lepší informovanosti a chodu domova mládeže.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu domova mládeže je zabezpečena. Méně příznivé pro organizaci volnočasových aktivit jsou stanovené noční služby, kdy se vychovatel nemůže věnovat pedagogické práci s výchovnou skupinou. Celková úroveň organizování provozu a činností domova mládeže je průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení a vedení pracovníků domova mládeže ředitel vychází z kompetencí přidělených vedoucí vychovatelce domova mládeže. Ta řídí domov, koordinuje činnost jednotlivých pracovníků a zodpovídá za provoz a úroveň výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže. Mimo to stanovuje úkoly aktuálně podle potřeby, operativně zajišťuje jejich plnění osobním jednáním s pracovníky. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou ve škole stanovena, pracovníci s nimi byli seznámeni a ředitel je uplatňuje i v rámci domova. Nenárokové složky platu jsou přidělovány diferencovaně, na domově mládeže vycházejí návrhy od vedoucí vychovatelky, která spolupracuje s vedením školy. Vzhledem k platným právním předpisům jsou personální podmínky velmi dobré. Několik vychovatelů má však doplňkové pedagogické studium pro mistry odborné výchovy. Ředitel umožňuje vychovatelům účast na vzdělávání, ti se však již několik let žádné vzdělávací akce nezúčastnili. Tato skutečnost se negativně odrazila v tradičním pojetí výchovné činnosti domova, bez uplatňování nových trendů ve výchovné praxi.

Ve vedení pedagogických pracovníků byly zjištěny dílčí nedostatky především v absenci dalšího vzdělávání a uplatňování nových trendů při výchovné práci. Celkově je vedení a motivování pracovníků na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrol a hospitací vychází ze stanovených kompetencí, zahrnuje i kontroly na domově mládeže. Kontroly jsou ředitelem prováděny, jsou písemně zaznamenávány. Hodnocení činnosti vychovatelů je v kompetenci vedoucí vychovatelky. Odborná a pedagogická úroveň výchovné práce na domově nebyla dosud cíleně sledována, hospitace prováděny nebyly. K získání přehledu o průběhu dne vedoucí vychovatelka provádí kontroly a pohovory s pedagogickými pracovníky. Kontroly dokumentace jsou realizovány, zápisy o nich jsou vedeny. Specifikem domova mládeže jsou každodenní kontroly provozu a evidence ubytovaných žáků pečlivě vedené v denních záznamech a hlášeních. Tato hlášení jsou pak případným zdrojem pro udělování výchovných opatření žákům.

Kontrolní systém poskytuje vedení školy dostatečný přehled o činnosti domova. Úroveň výchovně vzdělávací práce vychovatelů není systematicky a cíleně sledována. Kontrolní mechanismy jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení podmínek domova mládeže

Na základě dílčích zjištění byly podmínky vzdělávání na domově mládeže průměrné.

Výchovné poradenství a oblast prevence sociálně patologických jevů

Výchovné poradenství zajišťuje zástupkyně ředitele, která nemá vzdělání pro výchovné poradce stanovené právními předpisy, potřebné odborné znalosti získává v rámci seminářů a vzdělávacích kurzů. Činnost výchovného poradce vychází z ročního plánu práce. Ten je zaměřen především na profesní orientaci žáků, péči o žáky se specifickými poruchami učení, sledování a řešení sociálně patologických jevů. Výchovná poradkyně poskytuje poradenské služby v oblasti profesní orientace žáků nejen žákům, ale i rodičům, k tomuto účelu slouží i vývěska na chodbách školy.

Problematikou sociálně-patologických jevů se škola zabývá. Funkcí metodika prevence je pověřen učitel, který se systematicky vzdělává a získal potřebné znalosti a dovednosti. Minimální preventivní program je zpracován v souladu s metodickými pokyny MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů, včetně problematiky šikanování. Je uplatňován ve výuce některých předmětů (občanská výchova, chemie, zdravotvěda), promítá se do školního řádu a života školy. Spolupráce výchovného poradce a metodika prevence je přínosná, společně zabezpečují spolupráci pedagogických pracovníků s rodiči žáků, s odborníky a institucemi, poskytují konzultační hodiny žákům i rodičům.

Oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů je zajištěna a realizována velmi dobře.

BOZP a PO

Při kontrole v oblasti BOZP a PO bylo zjištěno, že v objektu Anenská 7 je nevyhovující část komunikace mezi vrtařskou dílnou a vchodem do budovy kadeřnictví a šicích dílen. Komunikace je silně poškozená s rozsáhlými děrami, které ohrožují bezpečnost procházejících. Touto částí komunikace procházejí prakticky všichni žáci střediska při praktickém vyučování. Při fyzické kontrole tohoto objektu bylo dále zjištěno, že v dílnách kovooborů místy opadáva omítka.

V objektu Lipová alej 21 je mírně poškozená podlaha v učebně 115.

Předložená dokumentace byla úplná, byly zjištěny pouze drobné formální nedostatky u směrnice OOPP (nekonkrétní názvy OOPP "obuv", "oblek") a u osnovy školení nebyl aktualizován právní předpis týkající se úrazů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2001, č. j. 30 109/2000-21
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002, č. j. 31 622/2001-21
- Organizační řád ze dne 24. srpna 2001
- Příloha č. 1 organizačního řádu – pracovní náplně zaměstnanců školy
- Inspekční zpráva č. j. 127 228/99-05011
- Školní řád (Obecná ustanovení, Školní řád v Tv, Školní řád odborného výcviku) ze dne 1. 9. 2001
- Vnitřní řád domova mládeže pro školní rok 2000/2001 ze dne 29. srpna 2000
- Denní řád domova mládeže
- Klasifikační řád ISS Hodonín ze dne 30. 8. 2000
- Třídni knihy ve školním roce 2001/2002 a třídni výkazy
- Plán BOZP, PO, CO pro školní rok 2001/2002
- Plán kontrol a hospitací pro školní rok 2001/2002
- Směrnice ředitele ISS č. 3 – 2001/2002 vymezující základní povinnosti pedagogických pracovníků v rámci BOZP ze dne 29. května 2001
- Směrnice ředitele ISS Hodonín k prevenci sociálně patologických jevů zaměřená na drogové závislosti a šikanu ze dne 20. 2. 2001, s aktualizací dne 31. 8. 2001

- Seznam nepovinných a volitelných předmětů na ISSŠ Hodonín ze dne 18. 3. 2002
- Rozpis zvonění na ISSŠ Hodonín ve školním roce 2001/2002
- Plán první pomoci – traumatologický plán
- Učební plány oborů realizovaných na ISSŠ Hodonín ve školním roce 2001/2002
- Týdenní rozvrhy učitelů ISSŠ Hodonín ve školním roce 2001/2002
- Týdenní rozvrhy tříd ve školním roce 2001/2002
- Přílohy kolektivní smlouvy: Zásady čerpání příspěvku z FKSP pro rok 2001, Rozpočet FKSP pro rok 2001, Směrnice ředitele ISSŠ č. 4 – 2001/2002 – vnitřní mzdový předpis pro stanovení osobního hodnocení a mimořádných odměn ze dne 5. 6. 2001
- Koncepce rozvoje ISSŠ Hodonín
- Deníky odborného výcviku, přeřazovací plány, týdenní plány MOV
- Směrnice ředitele ISSŠ č. 2 – 99/2000 o odměňování žáků za produktivní práci
- Tematické plány odborného výcviku a praxe ve školním roce 2001/2002
- Rozpracované učební plány jednotlivých učebních oborů
- Učební osnovy hospitovaných předmětů, tematické plány hospitovaných předmětů
- Záznamy z pedagogických rad, porad vedení a provozních porad ve školním roce 2001/2002
- Kritéria pro hodnocení pracovníků
- Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za rok 2001
- Zřizovací listina (dále jen ZL) ze dne 19. prosince 1990 s účinností od 1. ledna 1991, ZL ze dne 13. června 1994 s účinností 1. září 1994, ZL č.j. 28 372/97-61 ze dne 15. října 1997, s platností od 1. listopadu 1996, ZL č.j. 25/104 ze dne 13. září 2001, s platností od 1. července 2001
- Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 28. srpna 2001 s účinností 30. července 2001
- Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. září 2001 ze dne 5. října 2001
- Výkaz o středním odborném učilišti, učilišti Škol (MŠMT) V 25-01 k 30. září 2001 ze dne 5. října 2001
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V 17-01 podle stavu k 15. říjnu 2001 ze dne 8. listopadu 2001
- Výkaz o domově mládeže Škol (MŠMT) V 19-01 podle stavu k 15. říjnu 2001 ze dne 15. října 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001 ze dne 18. ledna 2002
- Vnitřní platový předpis ze dne 1. ledna 2000
- Směrnice ředitele ISSŠ č. 4 – 2001/2002 pro stanovení OH a mimořádných odměn ze dne 5. června 2001
- Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti – 31 učitelů, 22 mistrů odborného výcviku a 5 vychovatelů (osobní čísla 216, 080, 221, 252, 228, 139, 103, 082, 204, 154, 127, 027, 241, 256, 247, 191, 135, 134, 225, 173, 174, 185, 062, 236, 172, 255, 163, 146, 257, 253, 079, 004, 021, 003, 181, 038, 034, 147, 180, 201, 130, 106, 131, 041, 157, 158, 136, 116, 123, 199, 175, 155, 160, 008, 031, 242, 229 a 250)

- Osobní složky 7 učitelů, 4 mistrů odborného výcviku , vychovatelky a vedoucí školní jídelny (osobní čísla 103, 154, 134, 225, 174, 163, 146, 004, 003, 038, 155, 250 a 032)
- Kolektivní smlouva pro rok 2001, Zásady čerpání příspěvku FKSP a rozpočet na rok 2001 ze dne 15. března 2001
- Prvotní doklady k čerpání FKSP v roce 2001 na stravování, rekreace, kulturu a tělovýchovu, zlepšení pracovního prostředí a sociální výpomoc
- Výpis účetní knihy – účet 912102-912113, 912200-912203
- Rozpočet na rok 2001 ze dne 1. května 2001 včetně úprav ze 7. ledna 2002
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001 ze dne 18. ledna 2002
- Výkaz zisku a ztrát organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4-02 sestavený k 31. prosinci 2001 ze dne 18. ledna 2002
- Příloha organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací ze dne 18. ledna 2002
- Doklad „Zdůvodnění hospodářského výsledku“ ze dne 8. dubna 2002
- Doklad o finančním vypořádání poskytnutých dotací ze dne 6. února 2002
- Účtový rozvrh pro rok 2001 včetně organizační struktury jednotlivých středisek
- Zkrácený výpis hlavní knihy (předvaha) za období 1 – 12/2001
- Výpis jednotlivých účtů souvisejících s dotací ze SR za rok 2001
- Přehled „Čerpání příspěvku MŠMT – skutečnost roku 2001“ ze dne 4. dubna 2002
- Soubor vnitropodnikových směrnic - ekonomický úsek pro rok 2001
- Kalkulace, ceníky a směrnice ředitele k odměňování žáků za produktivní práci pro rok 2001
- Rozbor nákladů a tržeb u produktivní práce za rok 2001
- Dokument „Stanovený rozvrh pracovní doby“ ze dne 4. ledna 2001 a „Rozpis služeb“ z 9. září 2001
- Docházka 5 pedagogických pracovníků za měsíc září 2001
- Smlouva o poskytnutí účelové dotace ze dne 12. prosince 2001
- Příkaz ředitele ISS „Finanční stravovací normativ k 1. 1. 2001 a k 1. 9. 2001“
- Přehledy čerpání finančního limitu spotřeby za prosinec 2001
- Výkaz zisku a ztrát - středisko školní jídelna hlavní činnost a doplňková činnost za období prosinec 2001
- 2 dohody o hmotné odpovědnosti, ze dne 1. prosince 2000
- Výroční zpráva o hospodaření školy „Zpráva o činnosti ISS za rok 2001“ ze dne 11. 3. 2002
- Zápis o provedení školení BOZP vedoucích pracovníků ze dne 9. 1. 2002
- Zápis o provedení školení BOZP zaměstnanců ze dne 3. 9. 2001
- Zápisník bezpečnosti práce pro jednotlivé žáky kovooborů se záznamy školení po celou dobu studia
- Osobní karty pro ostatní žáky se záznamy veškerých školení po celou dobu studia

- Zpráva o provedení prověrky BOZP v budově školy ze dne 3. 7. 2001, na středisku Anenská 7 ze dne 4. 7. 2001
- Kniha školních úrazů
- Statistický výkaz Škol (MŠMT) V36-01 o úrazovosti dětí a mládeže za školní rok 2000/2001 ze dne 5. 10. 2001
- Vyplněný záznam o školním úraze pro registrovaný úraz za školní rok 2000/2001 - ze dne 1. 12. 2000
- Protokol OHS Hodonín ze dne 4. 1. 2000 o hygienické kontrole dle zákona č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu v platném znění. Zaměření - na kontrolu tříd, domova mládeže, stravovacího zařízení.
- Příkaz ředitele ISS č. 2/99-2000 k odstranění závad zjištěných hygienickou kontrolou dne 4. 1. 2000 vydaný dne 18. 1. 2000
- Protokol IBP Brno č.j. 12/8670/9.32/00/15.2 ze dne 21. 3. 2000 z kontroly dodržování předpisů ve svářecí škole
- Rozhodnutí IBP Brno č.j. 12/8670/9.32/00/15.2/1 ze dne 21. 3. 2000, kterým se nařizuje odstranění závad protokolu č.j. 12/8670/9.32/00/15.2
- Příkaz ředitele ISS č. 4/99-2000, kterým se nařizuje odstranění závad zjištěných IBP Brno ze dne 30. 3. 2000
- Protokol IBP Brno č.j. 40/5630/9.31/2001/15.2 ze dne 27. 6. o kontrole dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení. Kontrola byla zaměřena na systém obecné prevence, systém prevence technických zařízení, oblast pracovních podmínek a dozor na pracovištích.
- Rozhodnutí IBP Brno č.j. 40/5630/9.31/2001/15.2/1 ze dne 27. 6. 2001, kterým se nařizuje odstranění závad uvedených v protokolu IBP č.j. 40/5630/9.31/2001/15.2
- Příkaz ředitele ISS č. 3/2001 určující osoby zodpovědné za odstranění závad zjištěných při kontrole IBP
- Tabulka pro vyhodnocení rizik ze dne 11. 1. 2002
- Směrnice pro poskytování OOPP ze dne 1. 1. 2002
- Osobní karty na svěřené předměty se záznamem výdeje OOPP žákům
- Revize Lipová alej 21 Anenská 7
- Elektroinstalace 01/1999 22. 5. 2000
- Hromosvody 02/1999 27. 6. 2000
- Přenosné el. nářadí 14. 1. 2002 21. 1. 2002
- Přenosné el. spotřebiče 14. 1. 2002 21. 1. 2002
- Požární poplachové směrnice
- Požární evakuační plán
- Požární kniha
- Dokumentace v souvislosti s posouzením požárního nebezpečí objektu dřevoobráběcí dílna, sklad barev
- Deníky výchovných skupin na domově mládeže ve školním roce 2001/2002
- Dokumentace domova mládeže - denní záznam, denní hlášení, osobní spisy ubytovaných, seznam ubytovaných a stravujících se žáků na školní rok 2001/2002, kniha odchodů a příchodů žáků z domova mládeže ve školním roce 2001/2002
- Přihlášky žáků k ubytování v domově mládeže platné pro školní rok 2001/2002
- Rozpis služeb vychovatelů na domově mládeže platný pro školní rok 2001/2002
- Pracovní náplně vychovatelů domova mládeže platné od 6. března 2002

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání v teoretickém i v praktickém vyučování byly celkově velmi dobré.

Podmínky vzdělávání byly ve všech sledovaných oblastech i celkově průměrné.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti i podmínky vzdělávání na domově mládeže byly průměrné.

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů jsou na škole zajištěny a realizovány velmi dobře.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly na základě zjištění v kontrolovaných oblastech využity efektivně. Účetnictví ve vztahu k čerpání přidělené státní dotace bylo v souladu se stanovenými postupy účtování pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace. Poskytnuté prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Vývoj školy od poslední inspekce nelze objektivně posoudit vzhledem ke skutečnosti, že předmětem poslední inspekce realizované 7. 9. a 11. 9. 1998 bylo hodnocení průběhu maturitní zkoušky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Z. Nešetřilová v. r.
Členové týmu	RNDr. Marie Machálková	M. Machálková v. r.
	Mgr. Eliška Těšinská	E. Těšinská v. r.
	RNDr. Vladislav Milink	V. Milink v. r.
	RNDr. Karel Pígl	K. Pígl v. r.
	PhDr. Renáta Ševčíková	R. Ševčíková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Antonie Navrátilová, Marta Haltmarová, Ing. Jiří Koc

Ve Znojmě dne 10. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. 5. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Bukovský, ředitel školy

P. Bukovský v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jihomoravského kraje, odbor školství	31. 5. 2002	153/2002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.